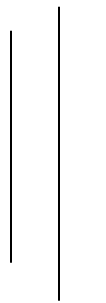
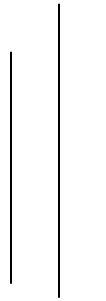

जिल्ला विकास समिति वभाङ्गको आ.ब.२०६९/०७० को सार्वजनिक
सुनुवाईको

प्रतिवेदन

मिति २०७०/०४/०३ गते

जिल्ला विकास समितिको कार्यालय

चैनपुर, बभाङ

जिल्ला विकास समिति बभाडको आ.ब २०६९/७० को

सार्वजनिक सुनुवाइको

प्रदिबेदन

पृष्ठभूमि :

स्थानीय निकाय सार्वजनिक सुनुवाइ कार्य विधि २०६७ ले निर्देशित गरे अनुसार सरकारी, गैर सरकारी, ठेक्कापट्टा र उपभोक्ता तथा विभिन्न क्षेत्रमा भएका काम कारवाही र योजनाहरूलाई सरोकारवाला निकाय र नागरिकहरूका बीचमा दोहारो संवाद स्थापित गर्न र त्यस्तो संवादबाट जनतालाई देश विकासको प्रक्रियामा रचनात्मक प्रतिनिधित्व गराई पारदर्शिताको माध्यमद्वारा स्थानीय निकायको विकास निर्माण कार्य र सेवा प्रवाहलाई गुणस्तरीय र प्रभावकारी बनाई जिम्बेवारीको संस्कार बसाउन, सार्वजनिक सुनुवाइ गर्न आवश्यक ठानी जिल्ला विकास समिति बभाडबाट गत आ.ब २०६९/७० मा विनियोजित योजनाहरूको कार्यलाई सबै समुदाय माझ स्पष्ट पार्न र आएका गुनासाहरु संकलन गरी आगामी दिनमा सुधारनु पर्ने कुराहरूलाई अझ व्यवस्थि गर्दै लैजान जिल्ला विकास समितिको प्रांगढमा २०७० साउन ३ गते सार्वजनिक सुनुवाइ सम्पन्न भएको छ ।

उद्देश्य :

स्थानीय निकाय बाट संचालित विकास कार्यक्रम उपलब्ध सेवा बस्तु र सुविधा सार्वजनिक गरी त्यस्ता विषयका सम्बन्धमा सार्वजनिक थलोमा सेवाग्राही नागरिकहरूले उठाएका प्रश्नहरूमा स्पष्टता ल्याउने र नागरिकबाट रचनात्मक सुझावलाई ग्रहण गर्न जिम्बेवार संस्कार बसाउन गरिने सर्वजनिक सुनुवाइ प्रक्रियालाई मार्ग दर्शन गर्नु यस सार्वजनिक सुनुवाइको मुल उद्देश्य रहेको छ ।

सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यक्रम संचालनका क्रियाकलापहरु

- क) अध्यक्षता ग्रहण स्थानीय विकास अधिकारी युवराज कट्टेल का साथै जिम्बेवार कार्यालयका प्रमुखहरु, राजनितिक दल, उपभोक्ता समितिका पदाधिकारी, पत्रकार, उपस्थित आम जनसमुदायलाई आसन ग्रहण
- ख) कार्यक्रमको उद्देश्य माथि प्रकास पार्ने र सार्वजनिक सेवा प्रवाह बारे जानकारी दिने योजना अधिकृत यमनारायण गौली
- ग) कार्यक्रमको आचारसंहिता बारे जानकारी गराउने कार्यक्रमका सहजकर्ता एवं नेपाल पत्रकार महासंघ बभाड शाखाका अध्यक्ष जगत खड्का

- घ) सहभागीहरूबाट तोकिएको विषयमा लिखित एवं मौखिक प्रश्नहरू संकलन गर्ने कार्य पत्रकार रामचन्द्र रोकाया र जनक खड्का
- ङ) स्थानीय निकायका जिम्बेवार पदाधिकारीहरूले प्रश्न वा जिज्ञासाहरूको स्पष्ट जवाफ दिन सम्बन्धित कार्यालय वा संघ सस्थाका सम्बन्धित व्यक्तिहरू बाटै भएको थियो ।
- च) स्पष्टतापछि थप जिज्ञासाहरूको आवाहन गरी थप जिज्ञासाको जवाफ सम्बन्धित कार्यालय वा संघ सस्थाका प्रमुखहरूबाट दिदै भइ रहेका कमी कमजोरीहरूलाई आगामी दिनमा सुधारने प्रतिबद्धता गरेको छ ।
- छ) कार्यक्रमको समापनको लागि फोलोर हस्तान्तरण गरियो
- ज) सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यक्रममा उठेका कुराहरूको निमेटान भएको कुरालाई साराशंमा पुर्नताजकि गरी अरु निकायले पनि सार्वजनिक सुनुवाइ गर्नु पर्ने आभास गरी कार्यक्रमको समापनको लागि अध्यक्षलाई अनुरोध गरियो ।
- झ) धन्यवाद ज्ञापन सहित कार्यक्रमको समापन सार्वजनिक सुनुवाइका अध्यक्ष युवराज कट्टेलबाट समापन गरियो ।
- ञ) कार्यक्रमको सहजिकरण जगत खड्का र जनक खड्काले गरेका थिए ।

सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यक्रम संचालनका आचारसंहिता

- १ सहभागीहरूले प्रश्न वा जिज्ञासा राख्नका लागि हात उठाउनु पर्नेछ ।
- २ सहभागीहरूले प्रश्न वा सुझाव के राख्ने पहिले नै स्पष्ट गर्नुपर्नेछ ।
- ३ सहजकर्ताले प्रश्न वा जिज्ञासा राख्नका लागि संकेत गरेपछि मात्र नाम सहित प्रश्न राख्नु पर्नेछ ।
- ४ सेवाग्राहीहरू वा सहभागीहरू धेरैलाई प्रश्न गर्ने समय दिनु पर्ने भएकाले बुदागत रुपमा छोटकरीमा प्रश्न वा जिज्ञासा राख्नु पर्नेछ ।
- ५ सहजकर्ताले प्रश्न वा जिज्ञासा राख्ने समय सकेको संकेत गरेपछि तत्काल प्रश्न सोध्ने कार्य रोक्नु पर्नेछ ।
- ६ आफु भन्दा पहिलेका प्रश्नकर्ताले राखेका प्रश्न नदोहोर्न्याइ राख्नु पर्नेछ ।
- ७ चित्त नबुझेमा सहजकर्ताबाट थप समयको अनुमति लिएर प्रश्न राख्नु पर्नेछ ।
- ८ प्रश्नहरू राख्दा कसैलाई लाञ्छना वा पूवाग्रही र असलिल शब्दहरू प्रयोग गर्न पाइने छैन
- ९ कसैबाट सुनुवाईलाई विथोल्ने प्रयास गरेमा सबै सहभागी मिलेर सालिन्तापूर्वक समाधान गर्न पहल गर्नु पर्नेछ । र बिसान्तर हुनबाट सबै सहभागी सचेत हुनुपर्नेछ ।

माथिका आचारसंहिता प्राय जसो पालन भएका थिए ।

जिल्ला विकास समिति बझाङको आर्थिक वर्ष ०६९/०७० मा संचालन गरिएका योजनाहरूको सार्वजनिक सुनुवाइमा उठेका प्रश्न, जिज्ञासा र गुनासाहरू

१ बझाङ चैनपुरको विद्युत नाजुक अवस्थामा रहेको छ । तर जिल्ला विकास समिति बझाङले ०७० भित्र अँध्यारो जिल्ला घोषण गर्ने नारा तय गरेको हुदा के यो लक्ष्यलाई पुरा गर्न सकिएला ? हिरा विश्वकर्मा

२ जिल्लामा निर्माण गरिने पूर्वाधारहरू अपांग मैत्री किन बनाइदैन ? जगत नाथ

३ अपांग सशक्तिकरण कार्यक्रम र राज्यले अपांगहरूलाई उपलब्ध गराउने सेवा सुविधाहरू सदरमुकाममा मात्र केन्द्रित किन गरिएको

४ पूर्वाधार निर्माणमा ५% कन्ट्रीजेन्सी के का लागि लिने गरेको हो । आलेप र मलेपका नाममा किन रकम छुट्याइन्छ ? चन्द्रबहादुर सिंह

५ सदरमुकाम चैनपुर मै हुने गरेका भै भगडाहरूलाई प्रहरी किन नियन्त्रण गर्न सक्दैन ? मदिरा सेवन गरी नियन्त्रणमा परेकाहरूबाट लिइएको जरिवाना बाफतको रकम केमा खर्च गर्ने गरेको छ ? बीरेन्द्र बहादुर खड्का

६ बझाङमा बस भाडा दरमा एकरूपता किन गर्न नसकेको ?

७ छान्ना जडार थाम र मोरीबगर पाथिभेरे सडक निर्माण कार्य सम्पन्न नहुदै किन रकम निकास गरेको ? खानेपानी मर्मतमा राजनितिक भागवण्डा गरेको सुनिन्छ नि के यो साचो हो ? जिल्ला कृषि विकास कार्यालयले साना सिचाइ निर्माणको सामग्री खरिदमा व्यापारीसंगको मिलेमोतोमा कमिसन लिएको उपभोक्ताहरूले आरोप लगाएका छन नि ? रमेश केसी

८ यो सार्वजनिक सुनुवाइ कसका लागि गरिएको हो ? सेवाग्राही र सेवाप्रदायका बिच हो । तर यहा सेवाप्रदायकहरू मात्र रहेको यो सार्वजनिक सुनुवाइको औचित्य छैन । राजेन्द्र खड्का

९ स्थानीय विकास अधिकारी र जीआइजेट बिचको सम्बन्ध विग्रनुले स्थानीय विकास अधिकारीको गिद्ध दृष्टिले त होइन ?

१० जिल्ला विकास समितिले गरेको जिल्ला स्थित राजनैतिक दल गैसस र पत्रकारहरू बाट गराएको अनुगमन नै भर पर्दो हुन सकेन

११ गरीबी निवारण कोषले वर्षौं देखि लाखौं पैसा खर्चेको छ । तर गरीब जनातको जीवनको स्तर किन सुधार नआएको होला ? हिरा विश्वकर्मा

१२ जिल्ला शिक्षा कार्यालयले बितरण गरेको विद्यालय भवनहरूमा आर्थिक अनियमितता हुने गरेको छ । यसको छुट्टै अनुगमन संयन्त्र मार्फत अनुगमन गरिनु पर्छ । हिरेन्द्र नेपाली

१३ चैनपुरस्थित प्रहरी बिट र जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा जम्ममा कति प्रहरीको दरबन्दी रहेको छ ? चैनपुर मै चोरी ठकती भइरहेको छ प्रहरीले के गर्छ ?

१४ यहाँका राजनितिक दलहरूको योजना छनोटमा कुनै न कुनै रूपमा संलग्नता रहेको हुन्छ । तर योजनाको समपन्तामा दलहरू जिम्बेवारीबाट पन्छिन खोजेको जस्तो देखिन्छ, किन यस्तो हुने गरेको छ ?

सार्वजनिक सुनुवाइमा उठेका प्रश्नहरूको जवाफहरू

अनुसूची ४

बुदा न. ७६ संग सम्बन्धित

सार्वजनिक सुनुवाइ सम्बन्धि प्रबेदनको ढाँचा

सहजिकरण : सार्वजनिक सुनुवाइ सहजिकरण गर्ने व्यक्तीको नाम, थर र ठेगान जगत खड्का अध्यक्ष (नेपाल पत्रकार महासघं जिल्ला बभाड), जनक खड्का पत्रकार र रामचन्द्र रोकाया पत्रकार

- सुनुवाइ गरको विषय वस्तु : आ. व २०६९/७० जिल्ला विकास समिति अर्न्तगतका कार्यालय र गैर सरकारी संघ सस्थाहरूका सम्पूर्ण सम्पन्न योजनाको छलफल
- कार्यक्रम आयोजना स्थल : जिल्ला विकास समितिको प्रांगण
- कार्यक्रम संचालन गरिएको समयावधि (घण्टा /मिनेटमा) : ३ घण्टा
- कार्यक्रम आयोजना गरिएको मिति र समय : २०७० साउन ३ गते दिउसो १ बजे देखि ४ बजेसम्म

उठेका प्रश्न, जिज्ञासा र उत्तर :

प्रश्न, जिज्ञासा वा सुभावा कर्ताको नाम थर र ठेगान	सहभागीको प्रश्न, गुनासो र सुभाव	जवाफ दिने पदाधिकारीको नाम थर र ठेगाना	जवाफको छोटकरी ब्यहोरा
हिरा विश्वकर्मा (विकास अधिकारकर्मी)	बभाड चैनपुरको बिद्युत नाजुक अवस्थामा रहेको छ । तर जिल्ला विकास समिति बभाडले ०७० भित्र अँध्यारो जिल्ला घोषण गर्ने नारा तय गरेको हुदा के यो लक्ष्यलाई पुरा गर्न सकिएला ?	स्थानीय विकास अधिकारी युवराज कट्टेल	नेपाल बिद्युत प्राबिधिकरणले बभाडमा सेवा बिस्तार नगरेको अवस्था र यहाँ स्थित साना बिद्युत अर्न्तगतको सुर्मा बिद्युत प्रा.लि.को कुल २०० किलोवाट उत्पादनको क्षमताको हाल एउटा मेसिन बिग्रर १४० किलोवाट मात्र उत्पादन हुने गरेको छ । यसको क्षमता बृद्धिको लागि जिबिसले पटक पटक सम्बन्धित

			निकायहरूसंग छलफल गरी रहेको छ । तर छलफलका बाबजुद पनि यहाको बिद्युतको अवस्था राम्रो हुन सकेको छैन । यो प्रश्न आफैमा पेचिलो छ किन की गाउँहरु झलमल्ल सदरमुकाम अँध्यारो हुदा जिल्लाका ग्रामिण भेगहरुले उत्पादन गरेको बिद्युत हाउसहरुको संचित बिद्युतलाई मर्जिङ्गी गरेर ल्याउनको लागि अध्ययन भइ रहेको छ ।
जगन्नाथ सिंह (अपांग प्रतिनिधि)	जिल्लामा निर्माण गरिने पूर्वाधारहरु अपांग मैत्री किन बनाइदैन ? अपांग सशक्तिकरण कार्याक्रम र राज्यले अपांगहरुलाई उपलब्ध गराउने सेवा सुबिधाहरु सदरमुकाममा मात्र केन्द्रित किन गरिएको ?	स्थानीय बिकास अधिकारी युवराज कट्टेल, सप्रोस संयोजक चन्द्र सिंह, जिल्ला शिक्षा अधिकारी जगन्नाथा उपाध्याय	जिल्ला बिकास समितिको स्रोत परिचलन निर्देशिका अनुसार अपांग महिला जनजाति अर्थात लक्षित बर्गको १०/१० र १५ प्रतिशत सरोकारवाला निकाय र व्यक्तीहरुको समन्वयमा बजेट विनियोजन गर्ने गरेको छ । हो क्षेत्र न. १ र २ का अपांगहरुलाई पक्षपात भएको भन्नेमा केही हतसम्म म सहमत छु किनकी तालिम सदरमुकाम केन्द्रित हुने गरेका छन । अपांग मैत्री बनाएको छैन ।
चन्द्रबहादुर सिंह (सप्रोस नेपाल)	पूर्वाधार निर्माणमा ५% कन्ट्रीजेन्सी के का लागि लिने गरेको हो । आलेप र मलेपमो नाममा किन रकम छुट्याइन्छ ?	जिल्ला इन्जिनियर नरेन्द्र खड्का र डि.इ विनोद थकाली	कन्ट्रीजेन्सीको प्रतिशत काट्ने भनेको योजनामा खटि गएका कर्मचारीहरुको दैनिक भत्ता दिनको लागि लिने गरिन्छ ।
कर बहादुर रावल	मौलाली वडा न.१ को सिचाइ कुलो बनेको छ की छैन ?	जिल्ला इन्जिनियर नरेन्द्र खड्का/साइ ड इ. लालबहादुर थापा	सिचाइ कुलोको ७० प्रतिशत काम सम्पन्न भएको छ । बाकी ३० प्रतिशत कामको लागि साउन १० भित्र सम्पन्न गर्ने उपभोक्ताहरुले कागजी प्रचिबद्धता गरेकाले भुक्तनी दिएको हो ।
बीरेन्द्र बहादुर	सदरमुकाम चैनपुर मै हुने	सहायक	घटना कहिलेको हो डिएसपि सावसंग

<p>खड्का गैसस प्रतिनिधि</p>	<p>गरेका भै भगडाहरुलाई प्रहरी किन नियन्त्रण गर्न सक्दैन ? मदिरा सेवन गरी नियन्त्रणमा परेकाहरुबाट लिइएको जवाना बाफतको रकम केमा खर्च गर्ने गरेको छ ?</p> <p>बभाडमा बस भाडा दरमा एकरूपता किन गर्न नसकेको ?</p>	<p>प्रमुख जिल्ला अधिकारी राम प्रसाद शर्मा</p>	<p>बुझ्छु । मदिरा बैधानिक रुपमा प्रतिबन्ध गर्न सकिदैन । मदिरा सेवन बाफतको जरिवानन ४० % राजश्व, बाकी प्रहरी र उ.वा संघलाई वितरण गर्ने गरेकोछ ।</p>
<p>बसन्त प्रताप सिंह (पत्रकार)</p>	<p>चैनपुरस्थित प्रहरी बिट र जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा जम्मा कति प्रहरीको दरबन्दी रहेको छ ? चैनपुर मै चोरी ठकैती भइरहेको छ प्रहरीले के गर्छ ? यहाका राजनितिक दलहरुको योजना छनोटमा कुनै न कुनै रुपमा संलग्नता रहेको हुन्छ । तर योजनाको सम्पन्नतामा दलहरु जिम्बेवारीबाट पन्छिन खोजेको जस्तो देखिन्छ किन यस्तो हुने गरेको छ ।</p>	<p>सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी रामप्रसाद शर्मा र जिल्ला स्थित राजनितिक दलका प्रमुख तथा प्रतिनिधिहरु</p>	<p>मलाई एकिन थाहा भएन DSPसंग सल्लाह गर्ने छु । आगामी दिनमा सुधारने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्छु ।</p> <p>जिम्बेवारीबाट पन्छेको होइन जिम्मेवारी नपाएकोमा पो दुख छ ।</p>
<p>रमेश केसी (पत्रकार)</p>	<p>DRILPको सडकको समाचार छापियो तर छान्ना जडार थाम र मोरीबगर पाथिभरे सडक निर्माण कार्य सम्पन्न नहुदै किन रकम निकास गरेको ? खानेपानी मर्मतमा राजनितिक भागबण्डा</p>	<p>आयोजना ई. गोरखराज जोशी , DTO नरेन्द्र खड्का , साइट इन्चार्ज नृपराज जोशी र जिल्ला कृषि विकास</p>	<p>मोरी चौधारी र छान्ना सडकको इस्टेमेट अनुसारको काम सम्पन्न भइ सकेको छ । खानेपानी मर्मत लोखाडा , हेमन्तवाडा र धामीलेकमा वितरण गरिएको हो काम सम्पन्न भइ सकेको छ । यदि कमी कमजोरी भएको छ भने म संग ल्यानुहोस आवश्यक कावाही गर्ने छु ।</p> <p>स्टेमेट अनुसारको काम भए अनुसारको</p>

	गरेको सुनिन्छ नि के यो साचो हो ? जिल्ला कृषि विकास कार्यालयले साना सिचाइ निर्माणको सामग्री खरिदमा ब्यापारीसंगको मिलेमोतोमा कमिसन लिएको उपभोक्ताहरुले आरोप लगाएका छन नि ?	अधिकृत रमेशचन्द्र भट्ट, DE विनोद थकाली	भुक्तानी दिएको छ , केही पाटमा बाकी रहेको कामको रकम भुक्तानी रोकेको छ । ठेक्दार असोजमा काम सम्पन्न गर्ने भनेको छ । साना सिचाइ अर्न्तगत ११ वटा योजनामा २ हजार लिटरको प्लाष्टिक टंकी र पाइप कृषकहरुलाई वितरण गरिएको छ ।
राजेन्द्र खड्का समाज सेवी	यो सार्वजनिक सुनुवाइ कसका लागि गरिएको हो ? सेवाग्राही र सेवाप्रदायका बिच हो ? तर यहा सेवाप्रदायकहरु मात्र रहेको यो सार्वजनिक सुनुवाइको औचित्य छैन । स्थानीय विकास अधिकारी र जीआइजेट बिचको सम्बन्ध बिग्रनु स्थानीय विकास अधिकारीको गिद्धे दृष्टिले होइन ?	स्थानीय विकास अधिकारी युवराज कट्टेल, GIZ खगेन्द्र राइ	अनुगमन नियमित प्रक्रिया हो । योजनाको गुणस्तर कायम गर्नका लागि अनुगमन गरिन्छ । योजनाको ५% कन्टिजेन्सि बाट अनुगमन टोलीलाई खर्च दिने हो । LDO र हाम्रो सम्बन्ध बिग्रेको साचो हो । तर अहिले राम्रो छ ।
धर्मजङ्ग सिंह नागरिक समाज अगुवा	जिल्ला परिषदको निर्णय अनुसार एनजिओ र आइएनजिओहरुले योजना छनोट गर्दा गाबिस परिषदबाट आउने पर्ने हो कि होइन ?	स्थानीय विकास अधिकारी युवराजकट्टेल, GIZ प्रतिनिध खगेन्द्र राइ	GIZ जिबिसको छाता भित्रै बाट संचालित छ INGO / NGOले पनि गाबिस इलाका र जिबिस परिषद बाटै योजना छनोट गर्नुपर्छ र गरेका पनि छन ।
हिरेन्द्र नेपाली राप्रपा नेपाल प्रतिनिधि	जिल्ला शिक्षा कार्यालयले वितरण गरेको बिद्यालय भवनहरुमा आर्थिक अनियमितता हुने गरेको छ । यसको छुटै अनुगमन संयन्त्र मार्फत अनुगमन गरिनु पर्छ ।	शिक्षा अधिकारी जगन्नाथा उपाध्याय	बजेट ढिलो गरी निकासा भएको भवन निर्माणको काम सम्पन्न हुन नसकेकाले सम्बन्धित बिद्यालयको खाताान रकम हाली रोक्का गरिएको छ । अनुगमनको छुटै टिमले अनुगमन गर्ने भए हामी तयार छौ ।

आशा बिक (दलित महिला अधिकारकर्मी)	महिलालाई सहभागी कम गराई अहिले पनि बोल्न खोज्दा माएक खोसियो बिकासको अवरोध भनेको जातिय तथा लैंगिक बिभेद हो । लक्षित बर्ग अर्न्तगतको कार्यक्रम कति भयो ?	स्थानीय बिकास अधिकारी युवराज कटेल	लक्षित बर्गको १०% र १५%का दरले बितरण गरिएको छ । Safe hous , भोतामा महिला लगायतका योजना बितरण गरिएको छ ।
हिरा विश्वकर्मा	गरीबी निवारण कोषले वर्षौं देखि लाखौं पैसा खर्चेको छ । तर गरीब जनातको जीवनको स्तर किन सुधार नआएको होला ?	साविके संयोजक बसन्त प्रताप सिंह, स्थानीय बिकास अधिकारी युवराज कटेल	समुदायको सक्रिय सभागिता नहुदा आसातित प्रतिफल हुन नसकेको हो । गरीबी निवारण कोषको कार्यक्रमको सबै कार्यक्रम असफल नै भएका छन भन्न सकिदैन । तर केहीमा कमजोरी रहेको मलाई पनि आभास भएको छ ।

उपलब्धिहरु

- १ सेवाग्राहीहरुले योजनाको बाँडफाडको स्रोत र काम भए नभएको बुझ्ने मौका पाएको ।
- २ जिबिस बाट बितरण गरेका योजनाहरुको ब्यापक छलफल भएको ।
- ३ कार्यक्रममा सहभागीहरुबाट सभ्य र शिष्ट भाषामा प्रश्न र सुझाव राखेको ।
- ४ सम्बन्धि निकायहरुबाट कमी कमजोरी हुने गरेको महसुष भएको र आगामी दिनमा सुधारने प्रतिबद्धता गरेको ।
- ५ जिल्लामा हुने मानव अधिकार हनन् र आर्थिक अनियमिततालाई नियन्त्रण गर्ने सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारीबाट प्रतिबद्धता ब्यक्त भएको ।

चुनौतीहरु

- क) सहभागीले गुनासो वा प्रश्न के राख्न खोजेको स्पष्ट नहुने ।
- ख) विषयवस्तु भन्दा बिहिरका कुराहरु बिकास संग जोडिएर आउनु ।
- ग) बिजय र प्राजयको भावना हुदा प्रति प्रश्नहरु धेरै आउने गरेको ।
- घ) कार्यक्रममा अपेक्षा गरे अनुसारको सेवाग्राहीहरुको उपस्थितिमा कमी हुनु ।

निष्कर्ष

समुदायको विकासका लागि हरेक नागरिकको सकारात्मक सोचको विकास हुन जरुरी छ । विकास निर्माणमा राज्य, सरकार र नागरिकको उत्तिकै भुमिका र सहयोग हुनपर्ने हुन्छ । त्यसका लागि सरकार र नागरिक बीचको सम्बन्ध , समन्वय र सहकार्य पनि आवश्यक हुन्छ । सरकारले नागरिकको जीवनस्तर उकास्नका लागि बितरण गरेका योजनाहरुको गुणस्तर कायम राख्न सार्वजनिक सुनुवाइको पनि महत्वपूर्ण भुमिका रहेने गर्दछ । त्यसै अनुरूप नेपाल सरकारले सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यविधि २०६७ जारी गरिएको छ । सार्वजनिक सुनुवाइले सम्बन्धीत निकायको उत्तरदायित्व , सरोकारवाला निकाय र उपभोक्ताहरुको जिम्बेवारीलाई समेत बोध गराइएको छ ।

प्रतिवेदक

रामचन्द्र रोकाया
पत्रकार
स्थानीय पत्रिका
हस्ताक्षर :

जनक खड्का
पत्रकार
राजधानी दैनिक
हस्ताक्षर :

जगत खड्का
पत्रकार, अध्यक्ष
पत्रकार महासंघ जिल्ला शाखा
हस्ताक्षर :